

СПРАВКА за оповестяване на счетоводната политика
на Диверсистем ЕООД
БУЛСТАТ (ЕИК) 123028839

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на “ ДИВЕРСИСТЕМ ” ЕООД – гр. Стара Загора е изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти, утвърдени от Министерския съвет с ПМС № 37/13.02.2002 г., в сила от 01.01.2002 г.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно и данъчно законодателство. Данните в годишния финансов отчет (ГФО) са представени в хил. лв.

От началото на 2002 година в България са в сила нов Закон за счетоводството и нови Национални счетоводни стандарти, които съдържат съществени промени в сравнение с действащото до тази дата счетоводно законодателство.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на следните принципи:

- **Текущо начисляване** - приходите и разходите произтичащи от сделки и събития , се начисляват към момента на тяхното възникване , независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техни еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода , за които се отнасят.
- **Действащо предприятие** – приема се , че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимото бъдеще ; предприятието няма нито намерение , нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност .

2.2. Сравнителни данни

Отчетната 2003г. е втора година, за която дружеството изготвя финансов отчет в съответствие с новите Национални счетоводни стандарти, в сила от 01.01.2002 г. При изготвяне на финансовия отчет не е извършено преизчисление на сравнителните данни за 2002 г.

2.3. Преизчисление на начални салда

От 01.01.2002 г. са в сила новите Национални счетоводни стандарти. Не са правени преизчисления на началните салда.

Дружеството използва алтернативния метод, съгласно НСС 8 “Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика”.

2.4. Отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на Дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на месечна база като се използва официалният курс на БНБ на последния работен ден от месеца. Към 31.12.2003 г. те са представени по заключителния курс на БНБ.

Курсовите разлики от преоценката се третираат като текущи приходи и разходи и се включват в отчета за приходи и разходи като финансови приходи или разходи.

2.5. Приходи

Приходите в Дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2.6. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за приходи и разходи диференцирано и се състоят от лихвени приходи и разходи и курсови разлики от валутни операции.

Банковите такси за обслужване на разплащателните сметки се третираат като финансови разходи.

Годишният финансов отчет от стр.1 до стр.27 е одобрен и подписан от името на едноличния собственик на 29.03.2004г.

2.7. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване и преоценена стойност (за част от активите, придобити до 31 декември 2001 година е извършвана преоценка през 1998, 1999, 2000 и 2001 година с индекса на нарастване на цените на производител, обявен от Националния статистически институт за съответните години), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Не се начислява амортизация на земите и консервираните активи.

Цената на придобиване включва покупната цена, вкл. митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, непризнат данъчен кредит и др. п.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи.

Възприетият срок за ползване на активите е както следва :

- машини и оборудване – 3 години и 4 месеца
- съоръжения – 25 години
- компютри – 2 години
- транспортни средства – 4 години
- стопански инвентар – 6 години и 8 месеца

През 2003г. активите се завеждат в данъчен амортизационен план като са спазвани следните данъчни амортизационни норми:

- машини и оборудване – 30 %
- съоръжения – 4 %
- компютри – 50 %
- транспортни средства – 25 %
- стопански инвентар – 15 %

2.8. Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните дълготрайни активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните дълготрайни активи.

Годишният финансов отчет от стр.1 до стр.27 е одобрен и подписан от името на едноличния собственик на 29.03.2004г.

Възприетият срок за ползване на програмните продукти е 2 години.

- Програмни продукти – 2 години

През 2003г. активите се завеждат в данъчен амортизационен план като са спазвани данъчните амортизационни норми и за програмните продукти е 50 %.

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановителната им стойност.

2.9. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойност), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановими данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадаща се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

При употребата (продажбата или влагането в експлоатационния процес) на материалните запаси се използва препоръчителния метод - на среднопретеглената стойност.

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания в лева се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Вземанията деноминирани в чуждестранна валута са оценени в лева по курса на Българска народна банка в деня на възникването им, като са преоценени по централния курс на БНБ към 31.12.2003 г. и намалени с размера на обезценката за несъбираеми вземания.

Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се обезценяват изцяло, когато това обстоятелство се установи.

2.11. Парични средства

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- трайно блокираните парични средства са третираны като парични средства, но са представени отделно на лицевата страна на отчета.

2.12. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения в лева се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. Задълженията деноминирани в чуждестранна валута са оценени в лева по курса на Българска народна банка в деня на възникването им, като са преоценени по централния курс на БНБ към 31.12.2003 г.

2.13. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси.

2.14. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния баланс на лизингополучателя като се представя като дълготрайни материални активи по цена на незабавна продажба.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение лихва и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Определените на такава база лихвените разходи, свързани с наетия под финансов лизинг актив, се представят нетно със задължението към

лизингодателя и се включват в отчета за приходи и разходи през периода на лизинговия договор, когато същите станат дължими.

Придобитите на финансов лизинг активи се амортизират съобразно срока на ползване на актива.

2.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в “ДИВЕРСИСТЕМ.”ЕООД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс. Общият размер на вноската за задължително държавно обществено осигуряване, за безработица и за здравно осигуряване за 2003 г възлиза на:

· за работещите при условията на трета категория труд 42,7% (разпределено в съотношение работодател/осигурено лица 75:25).

Освен задължителното държавно обществено осигуряване съществуват законово създадени възможности за допълнително доброволно пенсионно и здравно осигуряване в доброволен фонд.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

1. неспазено предизвестие – съгласно чл.220 ал.1 от КТ /30 дни/;
2. поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – от една до четири brutни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
3. при прекратяване на трудовия договор поради болест – не по-малко от brutното възнаграждение на работника за два месеца;
4. при пенсиониране – от две до шест brutни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;

5. за неизползван платен годишен отпуск - обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях) се признават като разход в отчета за приходи и разходи в периода, в който е положен трудът за тях и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки). Към датата на годишния финансов отчет дружеството прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват разходите за самите възнаграждения и разходите за задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.16. Дружествен капитал и резерви

“ДИВЕРСИСТЕМ” е дружество с ограничена отговорност . Дружеството и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на основния капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Съдружниците отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Съгласно изискванията на Търговския закон и дружествения договор дружеството е длъжно да формира и фонд Резервен.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години.

2.17. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Данъчната ставка за 2003 г. е 23,5%.

2.18. Отсрочени данъци върху печалбата

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Годишният финансов отчет от стр.1 до стр.27 е одобрен и подписан от името на едноличния собственик на 29.03.2004г.

1. Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.
2. Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на финансовия отчет и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и ще се генерира достатъчно облагаема печалба, с които те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

/ Славка Пеева /